

50th session of All India Oriental Conference, Nagpur

(10th-12th January 2020)

सारस्वतम्

Summaries of Research Papers

Chief Editor

Prof. Shrinivasa Varakhedi

Vice Chancellor, Kavikulaguru Kalidas Sanskrit University, Ramtek

Managing Editor

Prof. Madhusudan Penna

Local Secretary, AIOC 50th session

Executive Editor

Dr. Dinakar Marathe

Additional Local Secretary, AIOC 50th session

राष्ट्रशिक्षण संस्कृतम्

**KAVIKULAGURU KALIDAS SANSKRIT UNIVERSITY,
RAMTEK**

प्रकाशकः

प्रो. सी.जी.विजयकुमारः

का. कुलसचिवः

कविकुलगुरुकालिदाससंस्कृतविश्वविद्यालयः

मौदामार्गः, रामटेकम्, महाराष्ट्रम्

शोधसार—प्रकाशनसमितिः

प्रो. मधुसूदन पेन्ना

डॉ. दिनकर मराठे

1. श्री. गौरव कडलग

2. कु. अंबालिका सेठिया

3. श्री. प्रणव मुळे

4. कु. रश्मी कुमट

5. श्री. श्रीराम घनपाटी

6. कु. अर्पिता हरडे

7. श्री. दिनेश लिल्हारे

राष्ट्रीय संस्कृतम्

कविकुलगुरुकालिदाससंस्कृतविश्वविद्यालयः, रामटेकम्

The statements and views expressed by the scholars/authors of abstract (summaries) in this compendium are their own and not necessarily of the University or the editors.

ISBN - 978-93-85710-59-9

Coverpage Designed by - Shri. Umesh Patil, KKSU, Ramtek

प्रथमसंस्करणम्— जानेवारी 2020

मुद्रकः — रेनबो प्रिन्टींग अँड पॅकेजींग, नागपूर.

Index

Vedic

Sr. No.	Name of Author
1	Dr. Vijay Shankar Dwivedi
2	Dipti Singh
3	Ganesh Thite
4	Sharika P
5	Amev Sunil Khare
6	Dr. Ram Narayan Pandit
7	Maitreyee Deshpande
8	Dr. Abhimanyu Singh
9	Dr. Natvar Joshi
10	Dr. Jinitha K S
11	Dr. Sachidananda Mahapatra
12	Mugdha Godbole
13	Dr. Sobaran Singh
14	Prof. Sulok Sundar Mohanty
15	Dr. Puspamita Mohanty
16	Dr. Pankaj Thaker
17	Dr. Pradeep Kumar Dikshit
18	Dr. Bhagyashree Sudhir Bhalavatkar
19	Dr. Pratyush Vatsala Dwivedi
20	Dave Jay B
21	Neeraja Rajagopal
22	Jyotsna Namboothiripad
23	Harishankar A J
24	Dr. Asharani Pandey
25	Maumita Bhattacharjee
26	Prof. Krishna Devi
27	Dr. Reeja
28	Dr. Badri Prasad Pal
29	Rakesh Maliyekkal
30	Laxmi K

100	Probir Rai
101	Hunnargikar L
102	Madhusmita Deka
103	Rutuja Umesh Oak
104	Kalyani Kulkarni
105	Dr. Hemalata Singh
106	Girishkumar Mishra
107	Dr. Rama Mishra
108	Dr. Mahavir Agrawal
✓ 109	Rajendra Prasad Kishanrao Arya
110	Nivedita Chaudhari
111	Varun Kumar Yadav
112	Suman Shukla
113	Amit Bhargav
114	Mrunaal Fadanvis
115	Shrinidhi Hande

या मा लक्ष्मीः पतयालूरजुष्टा अभिचस्कन्द वंदनेव वृक्षम्।
अन्यत्रास्मत्सवितस्तामितो धाःहिरण्य हस्तो वसु नो रराणः॥
अथर्व. 7/115/2

यो हि जनः स्वयमेव भोजनं स्वीकरोति, नान्येषां चिन्तां करोति वैदिकानामं तेन सोऽवं विन्दते
पापानमेव प्राप्नोति केवलादी जनः। सत्यमुच्यते -

मोघमन्नं विन्दते अप्रचेताः सत्यं ब्रवीमि वध इत्स तस्या।
नार्यमणं पुष्यति नो सखायं केवलाघो भवति केवलादी॥ . 10/
भगवति श्रुतिः उपदिशति - शतहस्त समाहर सहस हस्त संकिर
यजुर्वेद परमेश्वरेण प्रबोधिताः वयम्। तेन त्यक्तेन भुञ्जीथाः, मा गृधः कस्य स्विद्धनम्- यजुर्वेद 31-1

पचारमनः जन्यामहे न तदस्माकं. तत्परमैश्वर्यशालिनः परमात्मन एव, 1: त्यागवृत्तिमन्तः सन्तो वयं
तद्धनं भज्जीमहि। अर्थप्राप्तये कृषेः व्यापारस्य, उद्योगस्य च सजीवं चित्रणं वैदेषुपलभ्यते। प्रजापालनाय,
राज्यसञ्चालनाय, राष्ट्रविकासाय च भूपतिः प्रजाभ्यः कररूपेण अर्थाहरणं कथं कर्यादित्यस्मिन् विषयेऽपि
निर्दिशन्ति वेदमन्त्राः। एवं वेदप्रतिपादितामर्थव्यवस्थां श्रद्धया स्वीकर्न्ति मानवाश्चैद निखिलस्यापि जगतः
कल्याणमेव भवेनास्ति अन्न मनागपि सन्देहः।

109. ऋग्वेदकालीन धर्म

प्रा. राजेन्द्रप्रसाद किशनराव आर्य

संस्कृत विभाग, राजर्षी शाहू महाविद्यालय (स्वायत्त), लातूर, महाराष्ट्र

आर्यांचे धर्म वैदिक धर्म म्हण्टले जाते. आर्य किंवा हिन्दू लोक वेदांना आपल्या धर्माचे मूळ ग्रन्थ मानतात. आज हिंदूंच्या धार्मिक स्वरूपात अनेक प्रकार आहेत. काही लोक ईश्वराच्या साकार स्वरूपाला व काही निराकार स्वरूपाला मानतात. आणि त्याचे मूर्ती किंवा निराकार रूपाने पूजा करतात. काही बहुदेव / अनेक देव मानतात आणि काही जण एक देव मानून त्या एका देवताचे इंद्र, वरुण, अग्नी आदी दैवी शक्तीची कल्पना करतात. ऋग्वेदाचा मुख्य धार्मिक रूप वेगवेगळ्या देवांची उपासना करणेच आहे. ही उपासना अनेक देवतांच्या रूपात किंवा एक महान देवाच्या रूपात असू शकते.

क) अनेक देवांची उपासना -----

All India Oriental Conference

Centenary Celebration

All India Oriental Conference

Oriental language and literature are the original academic voice and vibration of the Asian countries. Thus the International Congress of Orientalists was formed.

The year 2019 marks the 100th year of the beginning of this great academic event. Today about 21 sections of the different subjects in various languages are included in AIOC.

Centenary 100 books Publication

100 books on various subjects are published to commemorate this grand academic event. These books include reprints of some rare texts and cover various subjects like Literature, Philosophy, Grammar, Science, Mathematics, Jyotish, Journalism, Education, Pali, Prakrit, Jainism & other in different languages viz. Sanskrit, Marathi, Hindi & English.

AIOC Nagpur Session Highlights

- ❖ 50th Session and 100th year of AIOC.
 - ❖ 100 books on various subjects.
 - ❖ New sessions included
- 1) Sanskrit Journalism
 - 2) Sanskrit Pedagogy
 - 3) Marathi language and literature

कविगुरु संस्कृत

Kavikulaguru Kalidas Sanskrit University
Ramtek, Dist. Nagpur (Maharashtra)

978-93-85710-59-9

00000

9 789385 710599 >